

Zdrowie publiczne, to znaczy czyje.....?

Dr n.med Bernard Waśko

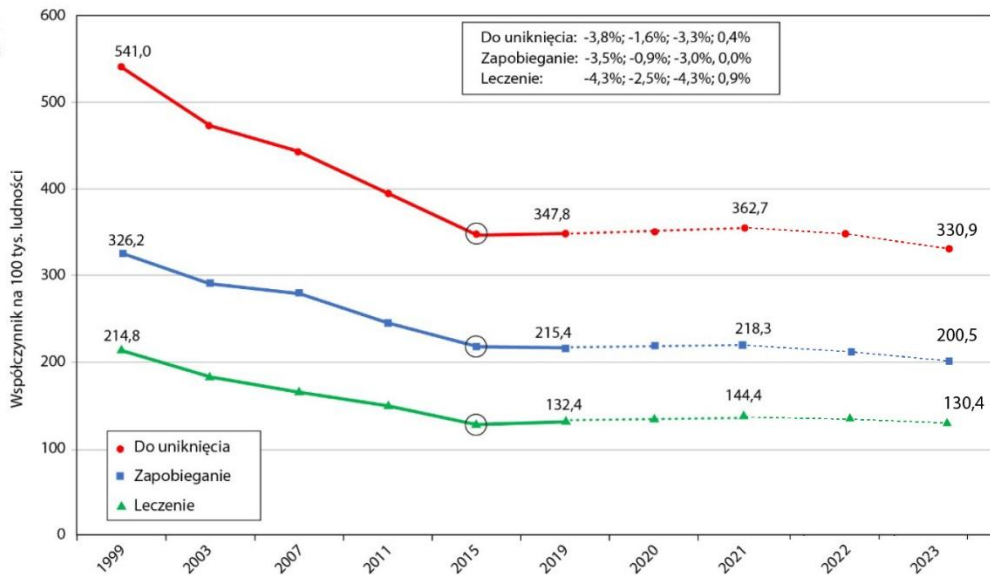

**Zdrowie publiczne to nauka i sztuka zapobiegania chorobom,
wydłużania życia i podnoszenia jego jakości poprzez zorganizowany
wysiłek społeczeństwa.**

Zadania w obszarze zdrowia publicznego

- monitorowanie, ocena i analizy stanu zdrowia i jego przyczyn,
- nadzór epidemiologiczny, badanie i zwalczanie zagrożeń,
- współtworzenie polityki zdrowotnej i bazy instytucjonalnej dla planowania i zarządzania zdrowiem,
- zapewnienie jakości, skuteczności i dostępności interwencji zdrowotnych,
- ewaluacja i promocja równego dostępu do świadczeń zdrowotnych,
- zmniejszenie niekorzystnego wpływu sytuacji nagłych i kryzysowych na zdrowie.

Współczynniki zgonów mieszkańców Polski z powodu ogółu przyczyn możliwych do uniknięcia w latach 1999-2023

Tempo spadku współczynników zgonów osób poniżej 75 lat zatrzymało się we wszystkich grupach chorób:

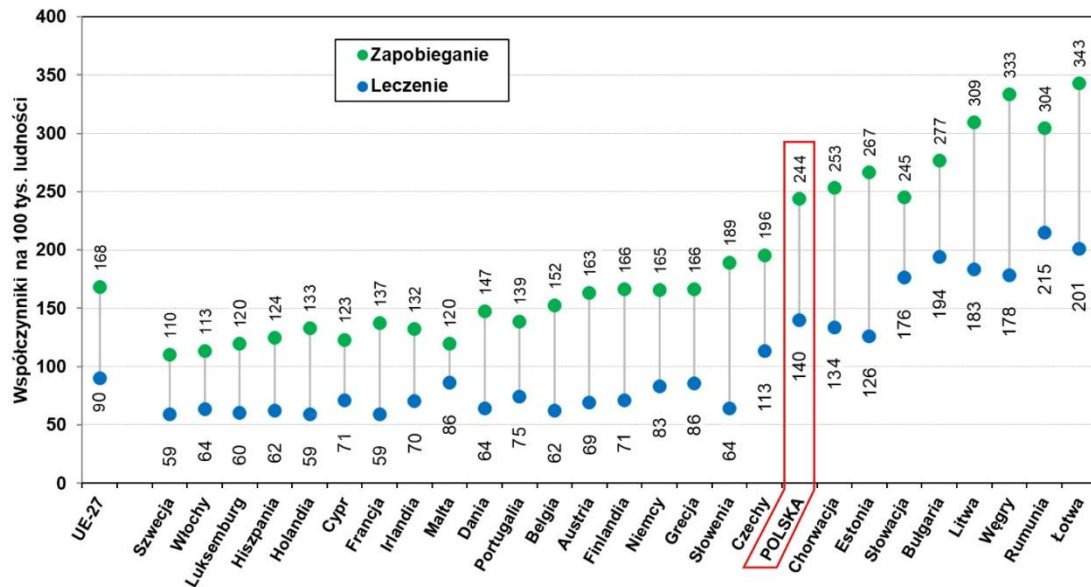
- możliwych do uniknięcia,
- którym można zapobiegać,
- oraz które można skutecznie leczyć,

wskazuje to na pewne zmniejszenie się skuteczności działań systemu ochrony zdrowia zarówno w obszarze zdrowia publicznego, jak i działalności leczniczej

Wykres 1. Standaryzowane współczynniki zgonów osób poniżej 75 lat z powodu przyczyn możliwych do uniknięcia, którym można zapobiegać oraz które można skutecznie leczyć w latach 1999-2023 – ich trendy oraz średnioroczne względne (%) tempo spadku.

Współczynniki zgonów z powodu przyczyn możliwych do uniknięcia, którym można zapobiegać oraz które można leczyć, w Polsce vs w przeciętnym kraju EU, 2022 r.

Uwaga: uszeregowanie wg. wielkości współczynnika dla zgonów możliwych do uniknięcia ogółem.

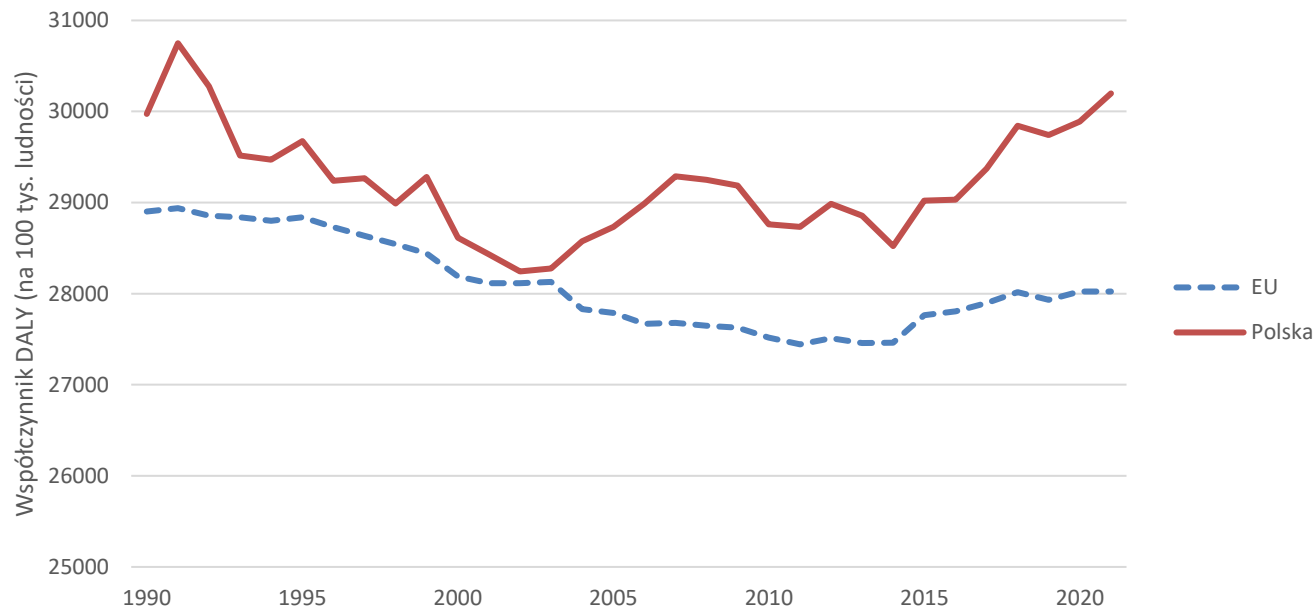
Wykres 2. Standaryzowane współczynniki zgonów osób poniżej 75 lat z powodu przyczyn możliwych do uniknięcia, którym można zapobiegać oraz które można skutecznie leczyć w krajach UE w 2022 r.

Standaryzowane współczynniki dla Polski są wyższe niż EU o:

- **75 zgonów** / 100 tys. ludności w przypadku zgonów z powodu przyczyn, którym można zapobiegać,
- **51 zgony** / 100 tys. z powodu przyczyn, które można leczyć.

Źródło: Eurostat. Preventable and treatable mortality statistics.

Współczynnik DALY dla chorób niezakaźnych – Polska vs EU, lata 1990-2021

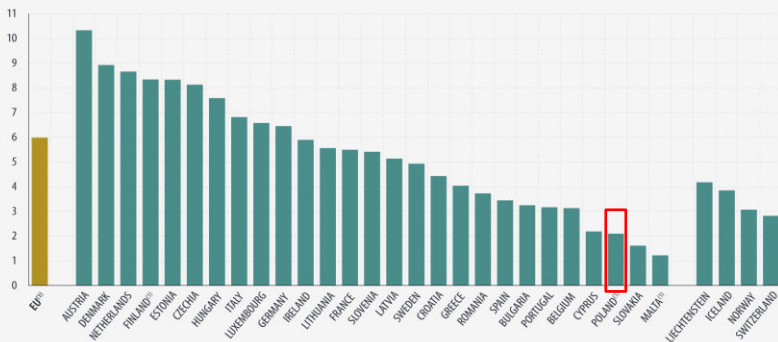
DALY – Disability Adjusted Life Years (Utracone lata życia skorygowane o niepełnosprawność)

Źródło: GBD IHME - [VizHub - GBD Results](#)

Wydatki na profilaktykę w krajach UE

Preventive healthcare expenditure as a share of current expenditure on healthcare, 2021

(%)

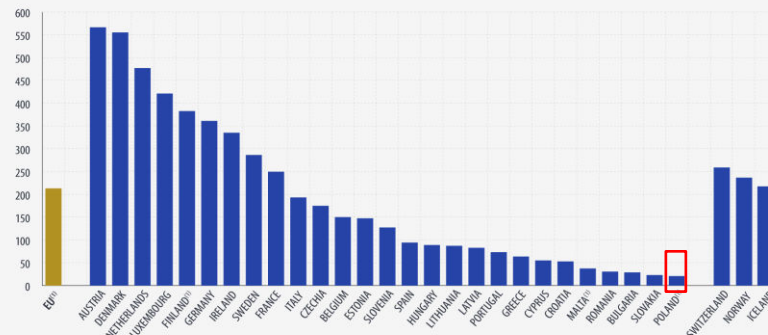

⁽¹⁾ Provisional.

eurostat

Current expenditure on preventive healthcare per inhabitant, 2021

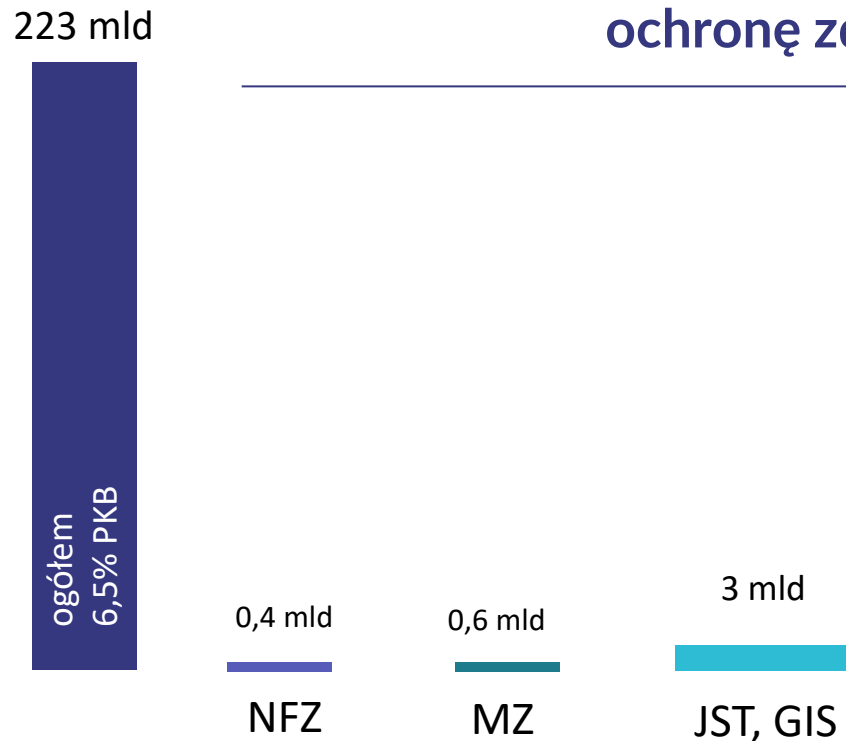
(€ per inhabitant)

⁽¹⁾ Provisional.

eurostat

Szacowane wydatki na programy zdrowotne/profilaktykę w Polsce w relacji do ogólnych wydatków na ochronę zdrowia w roku 2025

Konkluzje

- Przedstawimy dane, które wyraźnie wskazują na priorytety do intensyfikacji działań z zakresie zdrowia publicznego.
- Tylko takie, długotrwałe i konsekwentne działanie może obniżyć dynamikę rosnącego popytu na świadczenia medyczne, a także przynieść wymiennie większe korzyści populacyjne względem ponoszonych nakładów.
- Wzrost popytu na świadczenia zdrowotne jest nieunikniony, jednak długofalowe działania dotyczące redukcji przyczyn a nie wyłącznie skutków utraty zdrowia, zwłaszcza przedwczesnych zgonów mogą te trendy osłabić.
- Konieczne są pogłębione analizy integrujące dane o stanie zdrowia Polaków z różnych źródeł, stałe monitorowanie trendów i prognozowanie, w celu identyfikacji obszarów priorytetowej interwencji.
- Konieczna jest kontynuacja i regularność badań subiektywnych ocen stanu zdrowia w sposób standaryzowany w celu monitorowania trendów.

Dziękuję za uwagę